

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZI ONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — ill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

MEGJELENÉSZE

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

ELŐLŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
SZEKELY IMRE.

NYOMDASZERKEZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fővár 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Dicsőség a választóknak!

Irta: **Kossuth Ferencz.**

— január 30.

Megtörtént az, ami 38 év óta soha, hogy a hatalom minden eszközeivel szembeszállva, az ellenzéknek adott igazat a nemzeti választásokkal.

Átérezzük e ténynek egész értelmét és belátjuk azt, hogy a nemzet közszelleme ilyen mérvű felébredésének a nemzet jövőjére hosszú időkre kiható következményei lehetnek.

Most nem lenne helyén való, sem időszzerű e következményekkel egy hírlapi cikk keretében foglalkozni; de azt igenis meg kell mondanunk ezen az úton is a hazafias választóknak, hogy a legnagyobb meghatottsággal gondolunk arra, hogy mily példás határozottsággal teljesítették a legtöbb helyen hazafiui kötelességüket. Helyt álltak órákig, dermedt hidegben, fagyasztó szélben, hóban, vízben, jégen, egészségüket kockáztatva; az erőszakot nyugodtan tűrve; a vesztegetést önértzetesen visszautasítva; az alkalmat, melyet a fiók zsarnokok keresve kerestek, hogy a katonasággal szétverethessék őket, nyugodt elszántságukkal kerülve,

ugy jártak el az ország nagyobb részében, mint igaz magyarok.

Mélységes elismeréssel adózom a magyar alkotmányosság e névtelen erős harcossainak; a magyar függetlenségi eszme e férfias megtestesítőinek! Sok terhet, sanyarúságot halmozott az ő vállaira a haza rossz kormányzata; de az ő arany szívükben a haza szent fogalmát nem homályosította el a sok rossz, amelyben részesültek. Ők jól tudják, hogy ez mind honnan eredt; jól tudják, hogy mért nem boldog a magyar! Tudják, hogy a bécsi kéz nehezedett rájuk; nem volt a magyarnak függetlensége, állami szabadsága. Tudják, hogy az a többségi akarat, amely elvének nevében keresztül gázolt gr. Tisza a magyar jogon, törvényen, alkotmányon, soha sem volt más, mint a mindenkori kormányok akarata, ez pedig soha sem volt más, mint a rossz és hűtlen tanácsadók által félrevezetett koronának akarata.

És most a választók ítéltek köztünk és gr. Tisza kormánya közt. Itéljen a jog és törvény védői és a jog és törvény sértői közt. Itéltek azok közt, kik magyar hazánkat vissza akarták vezetni a szolgaságra, megbénítani akarván

ellentállási képességét a parlamentben és köztünk, kik a Hazát előre akartuk és akarjuk vezetni a jogszerzésnek útján. Itéltek az igazság és hazugság közt; mert hazug fogalom az, mely azt hirdeti, hogy a nemzet jogainak megnyirbálása biztosítékokat ad a nemzetnek a helyett, hogy biztosítékokat venne el a nemzetől.

Most azonban oly helyzet állt elő, amelyben nemcsak a mi óriásilag megszaporodott pártunknak, hanem az egész nemzethez szükségessége lesz arra, hogy a szabadságra megérett honfiak megfontolásával gondolkozzék és cselekedjék.

En is, mások is, őrt állunk azzal a mélységes hazafisággal, mely szívünkkel, szívemmel és lelkeimmel összeforrt, s amelyet a legnagyobb Mester mellett tanultam meg életemtől elválaszthatatlan kellékké tenni.

A jobb jövőnek reménysugara lövelt édes hazánk hóval fedett rónáira, bérezeire: ma még fagyasztó hideg van, de közeledik a tavasz, az új élet, a kikelet. Az elvetett mag felett ha vihar tombolna, nem érintené a vetést, mert a gondos gazda védené és takargatná és hazaszeretetével melegené; a vetés pedig dus aratást fog hozni az új

Költemények prózában.

Irta: **Charles Baudelaire.**

I. Az idegen.

- Kit szeretsz legjobban, te titokzatos férfiú, óh mond? Az atyádat, az anyádat, a nővéredet, a fivéredet?
- Nincs atyám, nincs anyám, nincs nővérem, nincs fivérem!
- Hát a barátodat?
- Olyan szót ejtettél ki, amelynek értelmét mindmáig nem ismertem még!
- A hazádat?
- Ki tudja, hogy a föld melyik részén születtem!
- A szépséget?
- Hogy szerethetném én a szépség halhatatlan istennőjét?
- Az aranyat?
- Gyűlölöm, amint te az istent gyűlölöd.
- Hát kit szeretsz, mit szeretsz, te különös idegen? Kit? Mit?
- A felhőket szeretem... a siető felhőket... Ott fenn... a csodás gomolygó felhőket... az oszló-foszló, tovatűnő felhőket...

II. Vénusz és a bolond.

Osodás ragyogó nap! Szenvedélytől ittasan szívja magába a nagy park a nap égető tekintetét, mint az ifjuság magába szívja a szemnek izzó tűzét.

Egy hang se árulja el a nagy Természet mámorát. Mintha még a vízek is aludnának. Nem úgy, mint az embereké, a Természet orgiája nesztelenül folyik le.

Az egyre növekedő fényárban minden esillog-ragyog; a virágok égnék a vágtyól, hogy színe k hatalmas erejével vetekedjenek az éter vakító azurjával. A forróság illatot ad a fáknak és a virágoknak s az illatár szinte füstölög gomolyagokban emelkedik fel a nap felé.

A Természet e mámorában egy szomorú alakot pillantottam meg. A park közepén hatalmas Vénusz áll a maga talapzatán; a talapzathoz egy bolond simul, egy udvari bolond, akinek az a hivatása, hogy önkénytelen vagy erőszakolt mókáival megkacagtassa a királynét, ha lelkiismereti furdalást érez, vagy unatkozik. Mosolyogni való ruhában állt ott a szegény bolond, fején csörgősipka. Szemeit a halhatatlan istennő felé emelte, miközben könyekkel teltek meg e bus szemek.

És e szemek ezt mondták:

— Én vagyok a legutolsó ember, a legelhagyatottabb ember ezen a világon. Szerelmemben és barátságban megcsaltak. Haszontalanabb és nyomorultabb vagyok az állatnál! És mégis... mégis, én is arra vagyok teremtve, hogy átérezzem a te halhatatlan szépségedet, óh esodás istennő. Könyörülj meg rajtam, óh Vénusz! Szánj meg szomorúságomért és szerelemre való vágyódásomért!

De a könyörtelen Vénusz titokzatosan a messzeségbe néz márványszemeivel... a messzi, messzi távolban...

III. Hajad egy egész világ.

Hadd szívom be soká, soká hajadnak illatát! Hadd meritsem el arcomat fürteidben! Hadd lebegjenek fürteid kezemben, mint egy illatos zsebkendő, hogy az emlékek és gyönyörök illatával teljék meg a levegő!

— Ha tudnád mi mindent látok most! O mit érzek! Mit sejtek! Lelkem ez illatáron száll tova, mint más lelkek a zeneszárnyán!

Egy álom emelkedik ki hajadból, egy álom: libegő vitorlakkal, hatalmas árbocok

3¹/₂ — 4⁰/₁₀-os
törlesztéses és jelzálogkölcsonöket

földbirtokokra és házakra a legelőnyösebb feltételek mellett a becsérték 2/3 része erejéig kieszközlünk és leggyorsabban lebonyolítunk! ●●●●●

Ingatlan és Földhiv. Forgalmi-intézet
Groszmann és Mandel
Debreczen, Hunyadi-utca 17. sz., a vasuti állomástól egyenesen bevezető úton.

erőre ébredt magyar nemzet számára

Sokat dolgoztunk; sokat fáradtunk; sokat dolgoztam és fáradtam én is; de fáradozó-unk nem vesztett kárba; még egyszer bebizonyult az, hogy a magyart orbácsolni és jogsértéssel kormányozni nem lehet. Sokan kételkedtek abban, hogy áll-e még a magyar nemzetre nézve ez az ősi igazság? és most az ő jogtipró rendszerük rombadőlése közepette láthatják, hogy nem oly gyenge, nem oly elalélt, nem oly romlott a mai nemzedék, mint ahogy ők hinni akarták.

Az a rendszer, mely harmincznyo ez év ő a hintette az országban a kislétkü megadást és a politikai korrupciónak nem egy nemét, még sem birta annyira kiforgatni a magyart az ő ősi jellemvonásából, hogy békésen tűrje a vak erőszakot és megcsókolja azt a kezét amely a korbácsot kezeli. Más időkben fegyverrel álltak ellent az erőszaknak dicső őseink; mi szerencsésebbek lehetünk, mert nekünk elég volt meggyőződésünk szilárdágával állni ellent s ezen ellentállásunkkal szemben az erőszak összeroskadott.

Nemsokára be fog következni az építés ideje. Én bizom az államalkotó és államfenntartó magyar nemzet géniuszában, hogy az építésben is meg fogja találni az igaz módot, a legjobb szerszámokat. A helyzet fejlődése, logikája áradatának lefolyását régóta akadályozta egy is, más is; de az ilyen áradat, mióta az emberi társadalom államokká csoportosult, mindig és mindenütt megtalálta útját, a legnagyobb akadályok közt is.

Azoknak, kiknek a nemzetek sorsa intézéséhez joguk van, kötelességük vigyázni arra, hogy ez az

kal. Messze tengerekről beszél ez az álom, hol langyos szellők játszadoznak, hol az éter sötétebb kék és érett gyümölcsök illatától van átitatva a levegő, hol enyhet érez az emberfia, mintha óriási levelek hűsen legyeznének.

Hajadnak oceánjában egy kikötőt látok, hol egy szomorú melódia zengzetét hallok. Kikötőt, ahol minden nemzetnek erős férfiai dolgoznak, minden fajtájú hajókon, melyeknek dusan cifrázott testei a végtelen égen siklanak át, melyben örök forróság hevit.

Mikor hajada megسيمogatom, újból átélem a gyönyörűséges bágyadtságának óráit, amelyeket egy szép hajó kajútjében töltöttem együtt veled; a hullámok ringatták a hajót, a kajútban osupa virág, bódító illattal; hajadból a dohányynak, ópiumnak és cukornak illatát szívom.

Hajad az éjszakában úgy hevit, mint a forró égő éjszakája.

Hagyj duskálnom kezemmel nehéz fekete hajadban! Hadd csókolnom lázasan fürteidet. Ugy érzem ilyenkor, mintha emlékeimet csókolnám fel újra a halálból a való életrel

IV. Mámor.

Légy mindig mámoros: ez az igasi!

áradat csak termékenyítsen és ne romboljon.

Magyar hazánkban mindenki ismeri és átérzi ezt a kötelességet. Azokban a magas körökben pedig, amelyeket mesterségesen el szoktak zárni attól a nemzettől, mely ha nem élne és virulna, már rég összeomlott volna a királyi szék, — ezekben a magas körökben, értsék meg alahára azt, hogy a királyok boldogságának egybe kell olvadnia a népek boldogságával; s a nemzet hatalma azonos a király hatalmával. Nem egy gyarló rendszer véges alapjaira van lefektetve a koronák mindenkori érdeke, hanem az örökéletű nemzeti erőkből rejlik az, melyet fejleszteni kell annak, ki ebbe az örök életbe erőt akar önteni.

Kibontakozás útja.

— január 30.

A szabadelvű pártban nagy megdöbbenéssel tárgyalták az ellenzék diáda mas győzelmét. Nem vitatják többé, hogy a képviselőválasztás következtében a Tiszakormányának le kell mondania és csupán a megoldás módján tépelődnek az emberek. Többen Andrassy Gyula gróftól, vagy Wekerle Sándortól várják a kibontakozás útjának és módjának megjelölését. Abban megegyeznek a szabadelvűpárton, hogy a hatvanhetes alap megmentésére a hatvanhetes politikuskoknak szövetkezniök kell. Sokan hibáztatják Apponyi Albert grófnak azt az elhatározását, hogy belépett a függetlenségi pártba, amit elhamarkodottnak tartanak. Ha ezt nem teszi, ma könnyen megalakulhatott volna egy Andrassy-Apponyi-kormány.

A diszidensek sorában akként vélekednek, hogy a helyzet ma olyképpen alakult, mint a mielő 1867 ben volt. Tapintatos, bölcs és higgadt gondolkozásu politikusnak kell kezébe vennie a megoldás dolgát és a hatvanhetes közjogi alapon olyan programot összeállítani, mely a kiegyezési törvények becsületes végrehajtását és a két állam között való paritásnak teljes érvényesülését tüzi ki a kormányzás céljául.

Ez az alfája és omegája a bölcsességnek. Ez a lét és nem lét egyetlen kérdése.

Mámorban nem fogod érezni az idők rettenetes terheit, amelytől roskadoznak a vállaid, mely leterít a földre. Mámorban légy szünetlenül! Csak mámor!

De mivel szerezd meg ezt a mámort? Borral, költészettel, erénynyel, asszonynyal, ahogy tudod. Csak mámor legyen.

És ha egy napon... valahol... egy palota lépcsőjén vagy egy utozai árok zöld fűvén vagy szobáskád tompa magányában ébredesz ha mámorod gyöngül, ha egészen elszáll: akkor kérdezd meg a szélvész, a hullámot vagy a csillagot, vagy a röpülő madarat, vagy a toronyórát, vagy valamit, ami mozog, forog, száll, sóhajt, szólal... kérdezd meg tőlük: minek az órája ütött?

És a szélvész, a hullám, a csillag, a toronyóra mind est fogják felelni:

— A mámor órája. Ha nem akarsz az idő meggyötört rabcsolgája lenni, mámorosodj meg újra, légy mámorban szünetlenül. Borral, költészettel, erénynyel, asszonynyal... Bármivel szerezd meg a mámort, ahogy tudod, csak mámor legyen, mámor...

A függetlenségi táborában ujjongó örömmel tárgyalták a választás eredményét, amely a legvéresebb reményeket is megadta. A további tennivalókról még nem tanácskoznak. Ez a választás után összehívott konferencia dolga lesz. A pártkörben főn volt tegnap is Kossuth F., Polónyi Géza és több új képviselő, akik bemutakoztak a pártelnöknek.

Szó volt a Ház megalakulásáról, kor-elnök, int legelőbb képviselő, természetesen Madarász Jozsef lesz, aki azonban immere es elvénél fogva, hogy a fekete sárga zászlós királyi várba nem vezeti a képviselőket, valószínűleg le fog mondani és helyette Szappanos István, kesck méti függetlenségi képviselő lesz a főelnök, aki egy évvel fiatalabb nálánál. Hazelnöknek Apponyi Albert gróft, Darányi Ignácot és Thaly Kálmánt emlegetik, de ez mind korai kombináció.

Tisza István gróf miniszterelnök jelentést fog tenni a királynak a választások eredményéről és a parlamenti helyzetről, amely a választás következtében válságosra fordult. Tisza miniszterelnök az utóbbi időben még legbizalmasbb környezetében is tartózkodott politikai nyilatkozatoktól és a jövőre irányuló terveinek vagy nézetének nyilvánításától. Azt azonban kétségtelennek tartják, némileg is tájékozott körökben, hogy hosszabb válság lesz, amely alatt a király beható és minden oldalra kiterjedő tájékozást fog magának szerezni, személyes kiállítások során a politikai helyzetről, az egyes pártok álláspontjáról és a helyzet megoldására vonatkozó tervekről. Politikai körökben azt hiszik, hogy minden oldalon meg van a készség, a helyzet kibonyolítására és úgy tudják, hogy az ily irányú többrendbeli tervek alapján a választások következtében beható új helyzetben is nem lesz nehéz ő felségének állást foglalni. Ezzel az optimisztikus főfogással és információval szemben a szabadelvűpárt körében pesszimisztikusan itélik meg a helyzetet és azt tartják, hogy kormányképes többségi pártok megalakítása a mostani választás alapján lehetetlennek látszik. Azt azonban mindenké kétségtelennek hiszi, hogy a Száll által inaugurált rendszerváltozásnál továbbmenő új kormányprogram lehet csak az, amely a pártok egyetértésével alspul fog szolgálhatni az új kormányképes többségi pártok kialakulására és ezzel a helyzet kibonyolítását teszi lehetővé. Mindkét irányú kombinációban a bizonyos idő múlva bekövetkező új választás szükségessége is szerepet játszik.

Száz éves irodalmi pör.

Osokonai halálának 100-ik évfordulóján.

— január 30.

Száz évvel ezelőtt, sok hányattatás nélkülözés, nagy csalódások és szajos szenvedések után a magyar költészet uttörő alakja, a kiváló tehetségű Csokonai Mihály, 1805. január 28-án Debreczenben elhunyt. Mostoha volt hozzá egész életében a sorsa s mikor küzdelmes élete után lehunyta örök szemeit, sirja fölött a perlekedésnek olyan vihara tört elő, melynek hullámai évtizedek mulvai is alig tudtak lecsendesedni. Különös elfogultság, türelmetlenségéből származó félreértések idézték elő a perlekedést, mely arkadiai pör eimen a magyar irodalom legszenzációsabb esztáinak lett forrásává. Pedig nemes indulat, hazafias kegyelet volt az első momentum a Csokonai sirja fölött támadt villongásnak s csak később jelentkezett a debreczeni írók és a Kazincsy pártja között az a késhegyig menő háború, mely ennek az időnek egyik hazafias megalomát olyan szenzációssá és hírhedtté emelte. A régi kolozsvári és erdélyi közélet egyik rokonszenves alakjának, Csokonai Miklósnak lélkében merült föl először a kegye-

letes gondolat, hogy a Csokonai emléket közadakozás útján valamely sírrel vagy oszloppal örökítse meg a nemzet az utókor számára.

A Cserey Farkas szereplése van tisztázva eddig legkevésbé a híres akadémiai pörben, azért nem csak aktualitása miatt, hanem irodalmi történeti szempontból is érdekes az ő közreműködésének megállapítása, mely szűkebbé teszi az akadémiai pör megindulásának. A harczok kitöréséhez járt Kazinczy Ferencnek a Magyar Kurir 1805. é. folyamán 15. ik számában Csokonairól szóló tudósítása, melyben a Csokonai költészetét többek között a cinizmus és misantrop kifejezésekkel jellemezte. A nekrológban Kazinczy a legnagyobb részvételt írta a Csokonai haláláról, az őszinte elismerés hangján emlékezett meg költészetéről, de rámutatott a Csokonai reális irányzatára is, melyet az ő tulbitított eszményes álláspontjából ítél meg. A debreceni írónak ez a megítélés em. tet zett, noha semmi fulánkja nem volt a Kazinczy sietett rögtön a kifejezések félreértéséből származó ingerültséget feloszlatni. Közbe ír Erdélybe Cserey Farkas barátjához, kivel tudatta, hogy a Magyar Kurirban közzétett tudósításáról irobaratai egyhangúlag úgy vélekednek, hogy annál szebb és igazabb jellemzést Csokonainak senki sem adhatta. Egyben azt is jelenti, hogy a debreczeni írók nincsenek megelégedve a tudósítással s annak egyes kifejezését a Csokonai emlékére sértőnek és méltatlannak találják. 1805. április 8. án válaszol Cserey az „elenyészett holdnak 31. én költ.” Kazinczy-féle levélre s ebben a válaszában írja a következőket, melyek a híres arkádiai pör kitörésének váltak később okaivá:

„Az én ítéletem — írja Cserey — sőt magamba elszánt vágyódásom az volna, hogy mi a háládatos nemzet nevében ezen Hazi Verselőknek emlékezete állandósítására állítanánk egy Monumentumot; tudom érdemes anyja és vérei nem fogják elnevezni, hogy lakása helén a háládatos tiszteletnek és szeretetnek ezen legfőbb bizonyosága jele emeltessen.”

Az „emlékeztető építmény” felállítására gyűjtést ajánl és a kivített a Kazinczy ízlésére bizza. „Forró heljbe hagyással” vette Kazinczy a Cserey indítványát, mire Cserey 1805. május 20-án sürgeti a terv újságokba való kihirdetését arra való hivatkozással, hogy a kegyelet kultuszát kell Sallustius és Rousseau szerint terjesztetni, midőn egy elaljasodott nemzetet felaknak támasztani. A levelezés Cserey és Kazinczy között mind szorgalmasabban folyt, az egyik így tanácsolt, a másik amugy, midőn 1905. szept. 24. én Cserey újra ír és a következő javaslatot teszi:

„Nekem ezen építményre egy gondolat jutott eszembe. A vason fül heljé bekanyarodó kigyók tartanak koszorút, mely környékezi Csokonai ősi czimerét, az alsó kéztől épülve, közepén vagy faragott kőbe bevésve az inscriptio: a momentum hátulsó részére bizonyos távolságra ültetik egy Platanus orientalis, melyet én adok, jobboldalról két jegenyafa, olasz, középkébe egy gyászfűz Salix Babilonia, balról hasonlóképen — elől a két szeglethez olyan formán, hogy a szegletek éle csak félignyire takarodgyon el, távulról nézve megint két olasz jegenye.

Ez volt Csokonai „emlékeztető építmény”-ének első terve, melyhez a vasat Cserey adta volna. Amde Kazinczy 1805. okt. 7-én már válaszol az indítványra és ellene van a Cserey összes terveinek. Ő nem javasolja sem az olasz fákat, sem a „Sandsteint”, sem a követ, sem a márványt, mert mindezek olyan dolgok, melyek nem valók Debreczenbe. A fákat ellopnák, a

márványt letördelnék, legjobb ilyen körülmények között még a babiloni fűz, mely antik stílus halotti medencze melől emlékedne ki. Czimer a sírlapra nem való, mert Csokonai feleser fia is költő volt s egyik reven sem illik nemesi czimerrel való hivallgás emlékének. Hanem a czimer helyébe egy „Lepke”, mely jelentené a lelket, továbbá Csokonai lelkibatalanságáról szóló köteményét és a Pillangóhoz írott gyönyörű dalát — nem csak illene, hanem a művészi hatást nagyban fokozná. A sírkő egyik oldalára a Csokonai születési és halálzási éve jönne, a másikra pedig a következő felirat:

Arkádiában éltem én is.

Ha sikerülne ezt a feliratot vésetni a sírkőre, „az igen jól illene és az olvasó megérdekelve fogna távozni sírjától” — ugymond Kazinczy.

A nyilvános téren emelendő emlékoszlop helyeit tehát díszes sírkőben állapodnak meg s midőn Cserey megkapja Kazinczynek 1805. ben a „folyó holdnak 7-én” írott levelet, örömmel veszi a Kazinczy terveit és helyben hagyja összes észrevételeit. Ime, így volt elkészítve a Csokonai sírmlékének ügye a két jóbarát között, mielőtt a közönség vagy a pesti és bécsi magyar újságok legkevesebbet is tudtak volna a tervbe vett kegyeletes ózél felől. Cserey most már sürgeti Kazinczyt a sírmlék ügyben való felhívása közzétételére s ezeknek a sürgető és buzdító leveleknek a hatása alatt intézett Kazinczy a „Hazai Tudósítások” 1806. ik é. folyamán XV. ik számában felhívást a nemzethez. Itt ajánlotta nyilvánosan az „Arkádiában születtem én is” feliratú sírkő létesítését s ezzel a gyanútan, minden czélnak nélkül való, tisztán az ő tultengő klasszikus ízlését jellemző kifejezésért egyszerre feltámadt a harcz, melyet évek múlva sem lehetett lecsendesíteni. A debreczeniek, kiket Kazinczy már nem egyszer igen érzékenyen kigunyolt írásában, az arkádiai kifejezést czélnak vették, melylyel Kazinczy „sicáriusi döfést” iparkodott intézni ellenük.

Ott találták aztán Csokonainak egyik írását, melyben Arkádia értelmét marhalegőnek veszi, de ott találták még a Barthelemy francia író utalását, aki Anarkazásával Arkádiát úgy jellemzi, mint a legkitűnőbb marhalegők egyikét, fők pen a számukra számára. A debreczeniek érzékenysége nem volt minden alap nélkül való a Kazinczy kicsinyes, lenéző s gunyos nyilatkozatai után, viszont Kazinczynek is volt oka nem egyszer a keserű kifakadásokra, — az arkádiai kifejezés azonban mindenféle czélnak, sértő szándék nélkül jött s a Kazinczy feltétlen jóhiszeműségét az mutatja legjobban, hogy ő is idegenből — Poussin után — vette át abban a hiedelemben, hogy ennél stilszerűbb és s ellemesebb feliratot, mely még hozzá klasszikus mázzal is van bevonva, — magyar költő nem kívánhat. Hiábavaló volt tiltakozása, nyilatkozatai, személyes és hírlapi felvilágosításai, a debreczeni írók megbántást vették a feliratban, frontot csináltak ellene és azon voltak, hogy a sírmlék felállítását megakadályozzák.

Fellépésüknek még is lett az eredménye, mert 1806. végén Halmi feliratával állítottak egyszerű sírt a Csokonai hamvai felé, 1817-ben pedig Dombó Márton latin feliratú emlékszávaival állították fel a második sírmléket. Dombó buzgóságában elfelejtette jelezni a születés és halál idejét, de már ekkor nem lehetett segíteni a dolgon s így maradt a sírmlék 1836-ig, mikor ismét sok viták, nyilvános felszólalások, hírlapi polemiák után Beregszázi Pál állította fel az új sírmléket. Csak 1871-ben ment

teljesedésbe a Cserey Farkas azon óhajta, hogy lakása helyén „emlékeztető építmény” hirdesse a Csokonai talentumát. A debreczeni kollegiumi téren 1871-ben leplezték ugyanis le az Izsó Miklós által készített Csokonai szobrot s ezzel a ténnyel a magyar közönség és Debreczen városa megadta emlékének azt az elismerést, melyet Csokonai rajongó magyarságával s kiváló talentumával már egy századdal ezelőtt kiérdemelt.

Zuboly.

Tövissek.

(?) A tulbuzgó labancz lapok azt írják, hogy Tisza Pista, bukása után, ellenzéket csinál a kormányra jutott függetlenségi pártnak. És mire való lenne az ő ellenzéki szereplése? Hiszen eddig is eléggé kimutatta már a fogafehéret!

(*) A helybeli labancz lap a választások után nem lett *svarcz*, hanem *veisz*, most már békíteni akar, rimánkodik, hogy ne bántsa az ellenzék a Tisza-kormányt, mert az csak „tévedett” a — hazafiságban, de azért annak az utmutatója a haza. No igen, de az a *haza*, melyet meg is lehet *enni* különféle zsiros vállalkozások alakjában és mely arra szolgál, hogyha Bécs parancsol, hát alázattal, szónéklül fessen.

(!!) A labancz lap *veisz*-a mult szombati cikkében még ezeket is írja: „Mijogon bitorolja az ellenzék a hazafiság jelzőjét kizárólagos jogosultsággal a saját részére, bennünket pedig gyanúsítva, rágalmozva és megvetve, csak hazaárulónak czimezi!” — Ugyan, ugyan, tisztelt lap, hisz épen az a baj, hogy nem *hazaárulók* önök, hanem nagyon is *veszik* és eszik a hazát és mi épen azt akarjuk, hogy meg ne fuljanak az elhízásban, hanem menjenek egy kissé soványító kurára — Tiszával együtt.

(???) Oh milyen jámbor, hazafisággal telített újság lett ez a helybeli „Szabadság” a választások után! Azt is emlegeti, hogy meg kell bocsátani a *magyarnak*, még ha kormányparti is. Hát hiszen mi meg is bocsátunk, de kérdjük, magyar-e az, aki tudva, idegenből importált *németre* szavazott, akiről tudta, hogy mindenrekész szolgája Bécsnek? Az nem magyar, az mameluk, az az istennél sem talál bocsánatot!

(--) Ama bizonyos labancz újság még azt a régi, kedves hurját is pengeti, hogyha az országgyűlés összeül, ismét elől kezd az ellenzék az ádáz harczot, folytatva a személyes hajsztát a *kormány* ellen. Oh quanta species! Mintha nem tudnád, hogy mire az új Ház megnyilik, akkorra a te Tisza-kormányod már ott lesz a geszti sírboltban és az a kormány, mely követni fogja, bizony az már nem a te kormányod lesz!

A t. gazdaközönség
figyelmébe!

BACHER RUDOLF kir. szabadalmazott ekegyára, MELICHER FERENCZ kir. szabad. vetőgépgyára ajánlja: FACK-rendszertű aczélekezt elpusztíthatatlan aczélekezt továbbá világhírű páros sorú „UNICUM DRILL” sorvetőgépeit, járgányos szecsokavágót, repavágót és egyéb takarmánykészítő gépeit. — Debreczeni képviselő és gyári raktár:

Ráhmer Sándornál

Piacz-utca 26. sz.
Nagytrafik udvar.

(!) Nincsen győző és nincsen legyőzött. E harag jelszavával vigasztalja magát a helybeli „Szabadság”. Ugyan ne tessék már okvetlenülkedni, — hogyan volna it győző? A magyar független-ég eszméje győzött diadalmasan, a Tisza féle mamelekok pedig legyőzettek oly csufosan, hogy a vereség rájuk nézve valóságos mohácsi vész!

*

(—x) A labancz lapok szerint nagy átalakulások lesznek a pártkeretekben. Bizony ez igaz; többek között elmaradnak az ingyenes táviratok, be lesz szüntetve a szubvenzió a szabadelvű (?) lapoknál, — ez pedig csakugyan megváltoztatja a politikai pártkereteket.

Tövis.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Dr. Baltazar Dezső örök. A szoboszlói ev. ref. lelkészi állásra 23-án pályáztak. Dr. Baltazar Dezső esperes elnöklété alatt Szoboszlón 26-án d. e. ejtett meg a lelkészi-jelölés. A jelölt bizottság tagjai voltak esperesen kívül: Kiss Ferencz p. ladányi lelkész, Lengyel Imre tanácsbíró, Hátay Ignác és dr. Malatinszky József. A 23 pályázó közül 18 jelöltetett, a többi pályázó képesítése nem tartogatott megfelelőnek. A jelöltek közül jeles képesítéssel bírnak: Szabó Antal balmazújvárosi, Veress István kőrösnagyrévi, F. Varga Lajos nagyrábci, Racz Karoly szapárfalvai, Mészáros Lajos saápi, Vásárhelyi Zsigmond szamosújvári lelkészek. Jó képesítést tudnak felmutatni: Csia Kálmán etédi (Háromszék), Murányi János somogy-balványosi, Tóth József kőrösladányi, Bálteki Lajos mánodoki, Janka Károly homonnai (Zemplén), Szilágyi Imre nyírbogáti lelkészek és Uray Sándor debreczeni segédlelkész. A számításba vehető pályázók közül a döntés Szabó Antal és Bálteki Lajos között lesz. Szabó Antal gazda közönség nagyobb és tekintélyesebb része, az iparoság és a munkássztaály támogatja. Megválasztását nagyban elősegíti az, hogy a város apraja-nagyja kiváló szónoki képességet és barátságos szerény modorát jól ismeri.

Uj lelkész. A debreczeni lelkészi kar egyik fiatal, tehetséges tagját, Biró Ferencz helyet es lelkészt a bihar megyei Örvénd község egyhangulag lelkészévé hívta meg. Az ifju lelkész Debreczenben Kiss Albert lelkésznek volt kápiánja. Szorgalma, tehetsége folytán mindenütt megszerették Birót. Nemrégiben édes atyja, Biró János örvéndi református lelkész elhunyt. Az örvéndiek, kik rajongással szerették lelkészüket, most egyhangulag hívták meg lelkészüknek Biró Ferenczet, ki édes atyja örökét február hónapban foglalja el.

Zsinati jegyzőkönyv. A múlt évi november 10-én megnyitott és a fővárosban lefolyt református zsinat jegyzőkönyve most hagyta el a sajtót. A terjedelmes és szépen elkészített jegyzőkönyv nyomtatott példányaikat, melyet Sass Béla zsinati jegyző szerkesztett, most küldi szét az illetékeseknek a püspöki hivatal.

NAPI HIREK.

— **Kossuth a debreczeni diákságnak.** A debreczeni diákság az ellenzék fényes diadala alkalmából szombaton üdvözlő táviratot küldött Kossuth Ferencznek. A függetlenségi-párt nagyevű elnöke a következő táviratban köszönte meg az üdvözlőt:

A debreczeni főiskola szénicrának Debreczen.

Történelmi hazafiságu debreczeni főiskola ifjuságának üdvözlőt meleg köszönettel viszonozom.

Kossuth Ferencz.

— **A bősziorményi mandatum.**

Hajduböszörménynek tudvalevőleg két jelöltje volt, Benedek János volt képviselő, lapunk főszerkesztője Kossuth István programmal, Bősziorményi Sándor pedig Tiszapárti programmal lépett fel. Bősziorményi belátta, hogy ebben a hajdukerületben a labancz-politikának híve alig akad és a jelöltségtől a biztos bukás tudatában visszalepett. Tegnap délelőtt a hajduböszörményi függetlenségi párt Kálmán Lajos ügyvéd elnöklété alatt ülést tartott, melyen a kerület leendő képviselője Benedek János beszélt híveinek, kik a legnagyobb szeretettel veszik körül. Beszélt még Surayogh Mihály matészalkai képviselő, ki Kossuth Ferencz küldöttéként szólott a bősziorményi választópolgárokhoz. Beszéltek, hogy Tiszáék még állítanak ellenjelöltet Bősziorményben, de va ószinűtlen, hogy az annyi helyen elbukott labanczpárt újabb bukásnak tenné ki valamelyik mamelekuját. Biztosra vehető, hogy Bősziorményben a február 2-iki választáson Benedek Jánost a város népszerű volt képviselőjét egyhanguan választják meg.

— **A városházáról.** Vargha Elemér dr. polgármesteri tükör két heti betegsége után ma foglalta el hivatalát.

— **A közgyűlés előkészítése.** Ma d. e. teljes tanácsülés volt, melyen a holnap d. u. tartandó közgyűlés tárgyait készítették elő.

— **Temetők rendezése.** A város már évek előtt elhatározta a temetők rendezését és egy központi temető létesítését. Az egyes hívelekezetekkel ez irányban folytak is már tárgyalások, de a rendezéshez szükséges költség hiánya miatt az ügy rendezését elhalasztották. A nagy költségen keretében a temető rendezésére is vettek fel nagyobb összeget és most hogy a miniszter jóváhagyta a nagyközség ügyét, a temetők rendezése is újból felszínre kerül.

— **Az ifjuság Csokonai sirjánál.** Ma délután a debreczeni főiskola hallgatói elzarándokolnak a nagy költő sirjához, hogy temetésének századik évfordulóját megünnepeljék. Az ifjak a sirnál néhány Csokonai dalt énekelnek el, asután pedig egyik hallgató Csokonairól mond emlékbeszédet.

— **Esküvő.** Balla Jenő, honvédszázados, a debreczeni tisztikar egyik rokonszenves s kedvelt tagja tegnap d. e. esküdtött örök hűséget a Deák Ferencz-utcai izr. templomban Steinberger Fannynak.

— **Uj ellenzéki képviselők.** A függetlenségi párt folyton gyarapodik. A tegnapi nap folyamán két helyen volt választás és mindkét helyen a Kossuth-párt jelöltjei kerültek ki győzedelmesen. Egyik Makó, másik Baja. A kormánypárti jelöltek visszaléptek. Ugy, hogy Makón Just Gyulát, Baján Royk Aladárt egyhangulag kiáltották ki képviselőül.

— **Igazgatósági ülés.** Az ipartestületi betegségyező igazgatósága ma este hat óraker ülést tart, melyen a múlt évi jelentést tárgyalják. Ugyancsak a mai igazgatósági ülésen intézik el az elszámolást és a költségvetést is.

— **Miniszteri köszönet.** Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter özv. Öry Mihályné debreczeni lakosnak azon alkalmából, hogy a siketnémák debreczeni in-

tézete céljaira 100 korona adományt adott, köszönetét fejezte ki.

— **Előjárósági tagjelölés.** A megüresedett ipartestületi előjárósági tagok helyébe most folynak a szakosztályok jelölő ülései. Tegnap délelőtt az ácsok tartottak ülést és egyhanguan ifj. Pethő Györgyöt jelölték az előjáróságba. Ma délután a timárok és a cipészek, holnap pedig a oszmaaiak tartanak ülést.

— **Választások a Zion-egyletben.** Va-árnap délután tartották a Zion-egyletben a választásokat, ameyen délután 2 óratól éjszaka 12 óráig eltartott. Megválasztották választmányi tagokul: ifj. Senvarz Vilmos, Hoffmann Sándor, Schvars M. L., Emeric Arnold, Rózsa Lajos, Rosenb. rg Simon, Keiner Adolf, ifj. Wider Samu, Bányai József Kucsz Dávid, Kronovitz Ignác, Guock Adolf, ifj. Kellner Dávid, Weiss József, Molnár József, Fényes Mór, Rózsa Ignác, Herzfelder Géza, Senvarz Armin, Gottlieb Dávid, Klein Miksa, Steiner Gyula, a rendes tagok sorából: Feryó Sándor, Fejér Ferencz, Stern József, Hochfelder Jaka, Turai Farkas, Khon Lipót, Lusztig Dezső, Rosenfeld Sámion, Rosinger Lajos, dr. Freund Jenő a pártoló tagok sorából.

— **Asztalosok ülése.** Az asztalos-szakosztály választmányának ma délután négy óraker az iparosok tanácsstermében ülése lesz, melyen kérvényeket intéznek el.

— **A máv. altiszti kör elnöksége** felkéri a dalárdája működő tagjait, hogy f. hó elsején s. erdán, és 3-án pénteken este 8 óraker tartandó próbakon teljes számban okvetlen megjelenni sziveskedjenek.

— **Elismerés a kamarának.** A kamara iparfejlesztési célokra fordítja jövedelme egyharmad részét. Ebből utalványos a kamara aztán szakmunkási segélyeket. A kereskedelmi miniszternek a kamara ezen áldozatkészségéről egyik szakiskolai igazgatóság jelentést tett, ebből kifolyólag a miniszter a kamarának meleg elismerését fejezte ki.

— **Az építőmunkások bálja.** Az építőmunkások szombat esti jelmezbálja pompásan sikerült. Kedélyes volt a mulatás, kitűnő hangulat uralkodott s mindenki jól mulatott.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentették be: Molnár Ferencz ev. ref. 18 napos, özv. Hidvéger Mihályné izr. 72 éves, Saradi Berta róm. kath. 21 éves, Varga Gáborné ev. ref. 37 éves, Iváncsik Istvánné róm. kath. 32 éves, Balint ev. ref. négy é., Nagy Mihály ev. ref. egy hánapos, Nagy Andrásné ev. ref. 30 éves, Kovács István ev. ref. 81 éves, Kiss Péterné ev. ref. 20 éves.

TAVIRATOK.

A „Debreczen” eredeti távirata.

A politikai helyzet.

Ugron Gábor nyilatkozata.

Budapest, január 30. Még mindig csak a tervezetnél tartanak. A legképtelenebb kombinációk közepette azonban világos már is mindenki előtt és befejezett tényként beszélnek Tisza bukását.

Ugron Gábor a jövőről így nyilatkozik:

A király az alkotmányos szokásokhoz híven az országos függetlenségi és 48-as pártot, mint a parlamentben es idő szerint legerősebb pártot bízza meg a kabinet megalakításával.

Ebben az esetben a proecessusigen kurtus. Mi a parlamentben programot adunk és e program alapján kérjük a felség-től a Ház fölösztatását. És ekkor a nem-

zetén a sor: döntsön, a 48-as vagy 67-es jogi alapot fogadja-e el. Én azt hiszem, hogy a 48-as alap mellett nyilatkozik meg a nemzet. Egyébként pedig a tennivalók iránt a párt öszezése dönt majd, szem előtt tartásával annak, hogy azt a történelmi pillanatot, amikor programját, ha talán fokozatosan is, mindazonáltal megvalósíthatja, elszalasztania nem szabad. Nekem gondom lesz rá, hogy ne szalassza el.

Rudolf trónörökös halálának évfordulója.

Bécs, január 30. Rudolf trónörökös halálának mai, 16. évfordulója alkalmából a király reggel megjelent a kapucziusok sirboltjában és Rudolf koporsójánál hosszasan imádkozott. A koporsót Stefania, Erzsébet főhercegnő és a német császár koszorú borítják.

A király Budapesten.

Budapest, jan. 30. A király február első hetében Budapestre jön, hogy a politikai helyzet megoldása felől előkelő politikusokkal értekezzen. Politikai körökben az a vélemény, hogy a királynak alkotmányos kötelessége Kossuth Ferencet és Góf Apponyi Albertet kihalgatásra hívni és velük — mint a legérsebb politikai part vezetivel a megoldásra vonatkozó tárgyalni.

Koalíciós kormány.

Budapest, jan. 30. Előkelő politikusok is valószínűnek tartják annak a kombinációnak tejszedését, mely szerint a Tisza kabinetet egy koalíciós kormány követi. Ennek élén Lukács László vagy Tallián Béla állanak.

A mai választások.

Oroszára, jan. 30. A Kossuth párt jelöltje Veres László nagy előnyben van a szocialista jelölttel szemben. Megválasztása bizonyos. A választás a késő esteli órákban ér véget.

Gyoma, jan. 30. A függetlenségi Fábry Károlyra délig lezavazott 546, a szocialisták jelöltjére 202.

Az orosz forradalom.

Gorkijt felakasztják.

Pétervár, jan. 30. Ma és tegnap mindenfelé azt a megdöbbentést keltő hírt tárgyalták, hogy a főkormányzó Gorkij M. x. l. not, a híres író ki akarják végezni.

A főkormányzó fel akarja akasztatni Gorkijt és a halálos ítéletet megerősítés végett a csár elé terjesztette.

A hír óriási megdöbbenést és felháborodást keltett, de biznak abban, hogy a csár ehhez a gaztett-hez nem adja beleegyezését.

Varsó, decz. 30. A munkások és a katonaság összeütköztek. A katonaság sortűzet adott. A halottak számáról pontos értesítés még nem jött, de hír szerint többszázra rug a halottak száma.

SZINHAZ.

Tévedések játéka.

Szombat este Csokonai halálának évfordulóját egy ünnepi ódával és egy klasszikus vigjátékkal ünnepelte meg színházunk. A Váli Nagy Gusztáv igazán szép és lendületes Csokonai ódáját Csiky László szavalta el érezes hangon, de kissé monoton stílusban. Utána Shakespere egy csodásan boházatos darabja, a Tévedések játéka került színre.

Síme, a háromszáz év multáni „modern” közönség, — amely talán szívesebben látja a színpadon az estélyek és szalonok létkörében kifejlődő drámai csomókat — mint az ephésusi togát, vagy a Hamlet koponyát — mondom, ez a modern közönség is milyen jól mulatott ezen a minden kesernységigőli ment helyzet vigjátékán...

Mert a nagy britt, még csak pályája kezdetén volt, mikor a „The comedy of errors” nevetséges jelenetét papírra vetette. Csak a fantázia és lángész vezette tollát. Mert hiszen komédia író találhat-e ki elmésőbb elrendezést, mint a Tévedések játékaé, ahol a Plautus régi meseje új, magasabb érdeket nyer az öreg Aegon sorsa által.

Ebben az új korban a vigjáték volt a Shakespere elem. Képzeld ereje szabadon báthatott emberakkal és dolgokkal, csapongó kedvének feketéreszthet. A tragikum felője csak később csillan fel nála a Velencei kalmárban. Mert csak a Shylock rikácsoló nevetése és sorsa, hatalmas koncepciójával érzeteti velünk a tragédiáról jövő nagyságát...

Ezért kell más szemponból nézni és mérlegelni a Tévedések játékát, mint a későbbi darabjait...

Megvallom, hogy semmi sikert sem vártam az előadástól. De örömmel mondhatom, hogy kellemesen csalódtam...

Mert kitoró kaczagás ugyan nem reszketette meg a mi öreg színházunk falait, de a jókedv, a csöndes nevetés és a felhangzó tapsok biztositották a sikert. S ebben első sorban nagy része van a szereplőknek és különösen Hahnel Arankának, aki csodásan finon és természetesen játékkal lepett meg első sorban és ezzel is bebizonyította, hogy a klasszikus vigjátéki miliőbe pompásan beillik. Faragó és Iványi a két iker Drómio szerepében igen ügyesen mozogtak, csak az utóbbi póza volt egy pár helyen túlságosan kedélyes. Palágyi és Csontos (a két Antiphon) — a legjobbkat adták.

A mozgalmasabb jelenetek és általában a rendezés kifogástalan.

Még egyet. Mivel úgy hal ottam, hogy maga a direktor ur is jó izüeket nevetett és jól mulatott a darabon — tehát mutassa be a többi Shakespere vigjátékokat is, hogy újra meg újra nevéssünk és mulassunk. — Ne próbálgassuk mi Debreczenben a Machbetheket és Hamletteket, mert ezekre a szerepekre megfelelő színészünk jelenleg nincs és az előadás csak az illúziókat rontaná. De igenis a Makranczos hölgy, Windsori vigóék, a végtelenül szellemes Sok hühő semmiért — és a most Londonban egymásután szánnyolozvan estén színrekerülő „Te Tempest” (A vihar. Ford. Szász Károly) — megfelelő rendezéssel és kiállítással, még a holt szezonba is lelket önthet és a mi színpadunkon is sikert arathat.

Sz. B.

Miniszterválság.

Vigjáték. Irta Berezik Arpád.

Ujdonság.

A jelen politikai viszonyoknál fogva épen aktuális Berezik Arpád vigjátéka, melyet tegnap mutatott be Makó társulata. A politika eselszövésének egyrészt hozza közelebbi ismeretségbe a közönséget. A stréber, a: üresfejű képviselőket, kik a mindenkori kormányok árnyékában sütkéreznek, a maguk ridegségében mutatja be. Berezik ezzel nem elégszik meg, azt is megmutatja, hogy az asszonyok, a nők is réberkednek férjeik, gyermekük, barátjuk érdekében, hogy saját hiúságukat, nagyzási mániájukat kielégítve, azokat előbbre tolják.

A darab szatirikus, ötletes jelenetei, a torzképek, az egyes alakok élethű megrajzolása, jellemzése érdekessé és mulatságossá teszi a darabot.

A szép számú közönség jól mulatott. Az előadó személyzet játéka egyöntetű volt. Az egész estét Hahnel Aranka uralta, aki

a nagyravágyó stréberkedő képviselő felelősége szerepét pompásan, sok temperamentummal és kedveséggel ad a Szép sikert aratott Faragó és Arday Ida. A többi szereplők közül Menszáros Margit, Csontos, Sebestyén, Palágyi, Szilágyi is érvényesültek.

Csokonai.

Csokonai halálának századik évfordulójára tervezett országos ünnep — közb-jött akadályok miatt — elmaradt. A nagyszabásúnak tervezett ünnepég a képviselőválasztások miatt halasztást szenvedett.

A haza minden előtt! Ez a szent elv. az oka az elhalasztásnak. E öhb egy kicsikét leráztuk magunkról az osztrak járnót, egy kicsikét megdöntöttük a szilárdnak hitt hatvanhetes alapot és mikor magyarrá tettük Magyarországot, akkorra halasztottuk a meg nem értett nagy költő halálának év-százados ünnepét.

Az ódagyárosok és megrendelésre verselők, a műszónokok és alkalmi beszédgyártók kanytelének várni egy keveset.

Majd a tavasszal, nyugalmas időkben annál kellemesebben állhatnak elő gyártmányaikkal.

Hanem a vihar, az országos örömmá-mor kelő közepében is részesült ünnepel-tésben az a száz esztendő sár. A sokat szenvedett, nagy költő nevét viselő munkás, dolgos kór felkereste a szent hamvakat.

Emberök ezrei nem taposták le ugyan a sírokat, a tavaszi napsugár ugyan nem mosolygott le az ünnepet ültőkre, azért az ünnep mégis szép volt és magasztos.

Az a kis d csoport, mely január 28-án — Csokonai halálának évfordulóján — felkereste a szent sirt, méltóan ünnepelte a nagy költőt.

A sírra letett pálmaág, a vaspiramisra helyezett remek koszoru éppen olyan meg-elégéssel tölthette el a nyugvó költő szívét, mintha a dalárok ezrei zengtek volna sírja fölött remek szép dalait, nagy, országos nevű, híres szónokok, jólétben élő kitűnő poéták sorolták volna fel az ünnepelt ezernyi szenvedését, rengeteg hányat-tatását.

Az a kör, mely méltón viseli Csokonai nevét, szépen ünnepelt. Azok a valóban nem nagyszámu jelenjevők megéreztek, megértették, hogy milyen nagy dicsőség nekünk, debreczenieknek az, hogy Csokonai születésében is, halálában is mienk: debreczenieké.

Te pedig nyugvó költő, kit életemben annyi csalódás ért, nyugodjál csendesen. Ha meg nem értett kicsinyes korod, a te városod és vele az egész ország méltányolja a tenger szenvedést a elismeri nagy tehet-ségedet.

Valamikor régen — száz évvel ezelőtt — éit a debreczeni nagy kollégiumban egy tógátus, aki okosabb, jobb, nemesebb volt a többinél és akit mégis szerettek a vele egy-sorban élő, jó tógátusok.

A pápaszemes, böles professzorok nem kedvelték a szegény jó fiút, mert ő náluk is sokkal okosabb volt.

Ott hagyta hát tudós Csokonai az ös-kollégiumot és utra kelt, kísérve jó barátai ezernyi jókivánságaitól.

Az élet erre, arra elvetette, a sors megtépte irgalmatlanul a vándorutrá kelt nagy, nagy poétát.

Megbántották itt is, ott is számtalanszor, jóságos lelkét száz csalódás érte. És ifjan megöregedve vissztért meghalni oda, honnan utra kelt.

Rég porladt már dicső Csokonai, mikor a lelkét meg tudták érteni. Vaspiramist emeltek hát neki a temető szélén lévő sírja fölét és szemben az öreg kollégiummal fel-állították érozszobrát.

Utóda, debreczeni diákok, ott jártak el a költő szobra mellett és csendes, nyári délutánokon sírjához is el-elzárándokoltak.

Es megtartják tisztelni, szeretni az ő költőjüket: Csokonait.

Teltek az évek, évtizedek is. Eljött a századik évforduló a költő halálának századik évfordulója.

A debreczeni diákok nem feledkeztek meg dícső elődjükről s az évfordulón megünnepelték Csokonait szerzetessel, melegséggel. Megmutatták, hogy méltók arra a névre, amelyet Csokonai is viselt, ők nemcsak névleg, de valóban is debreczeni diákok.

De az ünnepről hiányoztak azok, kiknek Csokonai az ősapjuk.

A cigányok esetét, a legelső magyar bohémieket nem ünnepelték a mai bohémek.

Vagy ők csak a hivatalos ünnepen tudnak emlékezni?

(146.)

Városi közgyűlés.

— január 30.

Debreczen város törvényhatósága holnap január hó 31. dik napján — kedden — délután 3 órakor a városi közgyűlési termében bizottsági rendes közgyűlést tart az alábbi tárgysorozattal:

Pougarne teri jelentés 1904. évi november és december hónapokról.

M. kir. földmívelésügyi miniszternek a városi utczagazdaságok mezfőrt tartása tárgyában 104,049 VII-1-1904. szám alatt kelt rendelete.

M. kir. honvédelmi miniszter leirata, melyben tudatja, hogy a tényleges szolgálásban álló katonai légénységnek a tűzoltásban leendő szakyszerű kiképezése iránt az intézkedéseket megtette.

Győr sz. kir. város közönsége az általános jövedelmi pótdóról szóló 1883. évi XLVI. t. cz. 13. §-ának a városok által felvett, de be nem kezelezett kölesönök kamatajaira leendő kiterjesztése tárgyában a m. kir. pénzügyminiszterhez intézett feliratát hasonló szellemű felirattal leendő támogatás végett megküldi.

Győr sz. kir. város közönségének a m. kir. pénzügyminiszterhez intézett s ide pártolás végett megküldött felirata a közsegi adófizetési kötelezettségnek a község minden birtokosára és lakosára kivétel nélkül leendő kiterjesztése s a házbéradó általánosítása tárgyában.

Torda Aranyosmegye közönségének a közadók kezelését és behajtását tárgyazó 1883. évi XLIV. t. cz. 49. §-a módosítása végett az országgyűlés képviselőházához intézett s ide támogatás céljából megküldött felirata.

Jelentés az árvaügyek állásáról az 1904. évi II. ik felében.

Tiszti főügyési jelentés a város eszelekvő és szenvedő pereiről az 1904. évi II. ik felében.

Jelentése a városi tanácsnak a légszeszgyárnál 1905. január 15. én történt robbanás és annak folytán bekövetkezett tüzről, — az ezen tárgyban tartott vizsgálat eredményéről és a szükségesé vált intézkedések megtételéről.

Az elepi 18 hold 663 négyszögöl területű szántó- és kaszálóföld elidegenítése felett a névszerinti szavazásnak első izbeni megejtése.

Igazoló választmány jelentése a megüresedett, bizottsági tagsági helyeknek az 1904. évi decz. hóban választás utján történt betöltéséről.

Az egészségügyi bizottságban lemondás folytán megüresedett egy tagsági helynek választás utján betöltése.

A kereskedelmi és iparkamara tulajdonát képező Hatvan-utcai 23. számú házának kulturális célokra megszerzése tárgyában, a névszerinti szavazásnak második izben megejtése.

A városi tanács bemutatja a magyar vasúti forgalmi részvénytársaság budapesti székhelyű, mint a debreczen-nagykálói helyi érdekű vasúti előmunkálati engedélyezése jogutódjának és Gál András békányilakos eredeti előmunkálati engedélyesnek ajánlatát a debreczen-palla-sámsóni vasút sürgős me építésének biztosítása tárgyában és a debreczen-nagykálói h. é. vasúti előmunkálati engedélye átruházásának tudomásul vétele iránt.

A jog- és pénzügyi bizottságban 3 megüresedett tagsági helynek választás utján betöltése a f. 1905. évre terjedő megbizatlással.

A gazdasági bizottságba egy megüresedett tagsági helynek választás utján betöltése a f. 1905. évre terjedő megbizatlással.

A színházi bizottságnak 1905. évre megalakítása.

A szegényügyi bizottságnak 1905. évre megalakítása.

A nyugdíjellenőrző bizottságnak 1905. évre megalakítása.

Az esküdtképes egyének összeírására hivatott bizottságnak 1905. évre megalakítása.

A városi adópénztár pénzkészletének szállítását ellenőrző bizottságnak 1905. évre megalakítása.

Tanácsi előterjesztés a városi nyomda új felszerelése tárgyában.

Ugyanaz az utmesterek és utkaparók nyugdíjszabályzata tárgyában.

Egy befejezett fegyelmi ügy bejelentése.

A cs. és kir. lovassági laktanya pórtaktári helyisége kibővítésének ügye; tanácsi javaslattal.

Tanácsi előterjesztés a város lakosságának a katonatartási kötelezettség terhétől megszabadítási ügyében nyert megbizatlásra vonatkozólag.

Harsányi Gusztávnak — mint a homokkerti lakosok megbizottjának felelőzése a világitási költség adását megtagadó 17,680 1904. sz. tanácsi határozat ellen.

Egy veszedelmes ember garázdálkodása.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap hajnalban egy veszedelmes ember garázdálkodása több izben veszélyeztette Kolozsváron a Deák Ferencz-utca lakóinak személybiztonságát. Az eset hőse Nikola Mihály Monostoron lakó oláh legény volt, aki ittas állapotban késsel és revolverrel tört több személyre.

Tudósítónk az eset részleteiről a következőket jelenti:

Nikola Mihály tegnap éjjel hóna alatt egy pálinkás üveggel beállított az Emketeri Hunyadi kávéházba, ahol először sorra kínálta a vendégeket pálinkával, majd összeveszett Hirsch Sámuel üzletvezetővel és kést rántott reá. A dühöngő embert csak nagy nehezen tudták lefogni s átadni a téren posztoló rendőrnek. A rendőr, szemtanuk igazolása szerint, foglyával egy korcsmába ment.

Hajnalban újra beállított Nikola a Hunyadi kávéházba s kérkedve mondotta:

— Ugy-e, hogy nem vitt be a rendőr? De sok pénzembe került, sokat ittam és ettem vele.

A szabadjára engedett ittas embert újra kidobták a kávéházból. Rendőrt kiáltoztak, de ezuttal az igazságszolgáltatás sarki öre nem jelentkezett a sürgető hívásra. Nikola vérszemet kapott és reggel 6 órakor özv. Guráthné Deák Fe-

rencz utca 33. szám alatt levő péküzletébe állított be, ahol először pálinkát kért.

— Ez pék üzlet, itt nincs pálinka, válaszolt a tulajdonosné.

— Hát szép leány van e? — kérdezte a részeg legény.

Guráthné fia erre kiakarta lökni a támolygó legényt, de az revolvert veit elő s az ajtóból lövöldözni kezdett. Pálinka szerű felelem támadt ekkor az üzletben, ahol többen voltak. A tulajdonosné, gyermekei és a vásárlók a szomszéd szobába és az üzleti állványok mögé bujtak. A részeg ember szüntelenül lövöldözött s a hatlövétű revolver golyóit mind kilőtte. A golyók ablakokba, szekrényekbe furódtak, egyikük pedig egy kenyert zuzott szét. Csodával határos, hogy senkisé sem sebesült meg.

A pálinkától félőrültté lett ember még azután is szabadon járt kelt az utcákon, sőt a Bethlen utcában Vas Juli kávé leányt fenyegette lelövésével, ha visszautasítja szerelmi ajánlatát. Nagy sokára mégis akadt egy lelkiismeretes rendőr, aki Nikolt nem egy másik korcsmába, hanem a rendőrség fogházába vezette.

IRODALOM.

„A Világ Történelme“ a nagy közönség számára; szerkeszti, írja: Endrei Zalán. Jól szerkesztett, gondosan kiállított, meglepő szép színes képekkel díszített munka indult meg füzetes kiadásban a fenti cím alatt.

A munka kiváló érdeme és ereje, ami hamar népszerűvé fogja tenni, a rendkívüli érdekes előadás. Az olvasó nem unalmas, száraz tanulmányos munkát kap, hanem szórakoztató, kellemes könnyű olvasmányt. „A Világ Történelme“-nek ez a kiadása hézagpótló munka. Színes műmellékletei pedig oly szépek, hogy a legpompásabb díszmunkának is ékességül szolgálhatnak. A szövegekben is vannak kifogástalan színes képek, fekete képekben pedig oly gazdag a munka, hogy ebben az irányban egyedül áll a maga nemében. A füzet olvasása után arról győződhetünk meg, hogy olyan természetű munkát kaptunk, melyhez hasonló, a nagyközönség számára ilyen kitűnően megírt munka, még a külföldön sincs.

A munka füzetenként jelenik meg; egyes füzet ára 40 fillér; összesen 60 füzet lesz. A füzetek kaphatók minden könyvkereskedésben. A kiadóhivatal előfizetést hirdet a munkára, negyedévi 5 K. 20 fillérrel és az előfizetőknek nagyon becses és szép kedvezményt juttat. A kiadóhivatal címe: „A Világ Történelme“ kiadóhivatala, VII., Erzsébet-körút 88. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

TÖRVENYKEZÉS.

Bűnügyi főtárgyalások 1905. évi január hó 30-án hétfőn: Vádtanácsi ügyek, Felelővívíteli ügyek és ítélelhirdetések. Január hó 31-én kedden főtárgyalások: Sáfrány Sándor s 4 társa ellen, orgazdaság büntette s más miatt. Barna Gábor ellen lopás büntette. Február 1-én szerdán főtárgyalások: Kovács Juliánna s 2 társa ellen, magánokirat hamisítás büntette. Darán Sándor ellen, lopás büntette. Kovács Juliánna ellen, lopás büntette. Komor Miklós ellen, hatóság elleni erőszak büntette. Február hó 3-án pénteken főtárgyalás: Halló Károly s 2 társa ellen, csalás büntetteért.

A polgári-kör bálja.

— január 30.

Azokhoz a fényesen sikerült, népes bálókhoz, melyeket a polgári kör évente rendez, méltóan sorakozik a körnek tegnapi bálja.

Az „Arany Bika” dísztermet teljesen megöltö, szép közönség, az a vidám kedves hangulat, melyet tegnap este a Rácz Károly szép zenéje mellett láttunk: magasán kiemelt a polgári kör bálját a farsang többi bálja közül.

A szép, fényes bálon jelen volt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Molnár Józsefné, Andirkó Mihályne, Szigeti Gaborné, Tóth Józsefné, Portoró Bajtóné, Duku Janosné, Kiss Lászlóné, Jambor Irénne, Fesüs Janosné, Halasi Janosné, Bodog Sandorné, Szathmáry Ferenczné, Kertész Imréné, Csóka Samuelné, Kovács Jánosné, Koppányi Istvánné, Kiss Mihályne, Tót Mihályne, Tiszai Józsefné, Tóth Mihályne, Vilmányi Ferenczné, Köblös Mihályne, Horváth Jánosné, Bundi Sandorné, Posaaky Mihályne, Kovács Balázsne, Dalmi Karolyé, Dalmi Istvánne, Faragó B. né, Nagy Gaborné, Balogh I. né, Deák J. né, Martinyi Károlyé, Szathmáry Józsefné, Török Istvánné, Hódvizi Kálmáné, Pócsi Irénne, Kiss Blinthe Raic Gyulaé, Jaray Ödönne, Mészáros Györgyne, Pethő Györgyne, Bór Sandorné, Kovács Janosné, Erdei Paterné, Kertész Istvánné, Balogh Lajosné, Balogh Józsefné, Bujdosó Istvánné, Tóth Andrásné, Szilágyi Ferenczné, Polgári Mártonné, Kovács Istvánné, Szathmári Gyuláné, Ujvári Györgyne, Bihari Istvánné, Gombos Gergelyné, Laskó Ferenczné, Erzsényi Andrásné, Mihaló Istvánné, Botos Józsefné, Szepesi Péterné, Gombos Ferenczné, Szilágyi Gaborné, Sáfár Lászlóné, Eklí Janosné, Kovács Ferencné, Hevessy Jánosné, Molnár Jánosné, Kántor Ferencné, Kocz Jánosné, Nagy Janosné, Ormos Anirásné, Szabó Sándorné, Suchan Antalné, Varga Imréné, Tóth Józsefné, Kovács P. terné, Varadi Józsefné, Siger Danielné, Sallai Sándorné, Kovács Mihályne, Mészáros Danielné.

Leányok: Daku Eszti, Vass Eszter, Molnár Böske, Molnár Mariska, Botos Margit, Andirkó Erzsike, Polgári Juliska, Vass Mariska, Szigeti Eszti, Tóth Juliska, Kiss Rózsika, Kálmán Erzsike, Daku Mariska, Jambor Eszti, Fesüs Mariska, Szilágyi Zuzsika, Szathmáry Mariska, Peter Melinna, Ujfalu Mariska, Koppányi Juliska, Kiss Mariska, Tóth nővérek, Tiszai Erzsike, Tóth Erzsike, Vilmányi Eszti, Sücs Eszti, Horváth Erzsike, Bundi nővérek, Kovács Róza, Tóth Katalin, Kovács Erzsike, Dalmi Piroska, Faragó nővérek, Deák Böske, Tóth Rózsika, Kovács Juliska, Molnár Erzsike, Ecsedi Erzsike, Nagy Mariska, Ormós Juliska, Ormós Mariska, Szabó Erzsike, Siger Eszti, Sallai Zuzsika, Kovács Mariska, Martinyi nővérek, Szathmári Juliska, Török Eszti, Pócsi nővérek, Györi Erzsike, Bór Eszti és Mariska, Mészáros Eszti, Pethő Erzsike, Göbel Jolánka, Erdei Juliska, Bányai Margit, Kertész Erzsike, Balogh Piroška, Bujdosó Erzsike, Gónczi Margit, Széplaki Sára, Tóth Erzsike, Szilágyi Juliska (T. Fűred) Polgári Böske, Kovács Mariska, Ujvári Margit, Bihari Katicza, Veress Juliska, Erzsényi Erzsike, Mihályi Böske, Vásáry Erzsike, Liptai Katicza, Szepesi Juliska, Gombos Mariska, Szilágyi Eszti, Sáfár Ilonka, Eklí Böske.

REGÉNYCSARNOK.

A veszedelmes ember.

Irta: Inozé Béla.

Antán egy tompa esés, melyet távolodó kardcsörtetés követett.

A fiuk odasiettek és Gézát ott találták a havon. Éppen föl akart tápász-kodni.

— Leütött a gazember! — mondta, miközben a fiuk felségítették.

— Miért, hiszen előbb neveltél?

— Nem tudom, — hörögte Géza. Később azonban annyit mondott, hogy a bramabas bevallotta a szép asszony iránt való szerelmét és ő lekaczagta. Azon háborodott föl és ütötte meg.

A segédek összeültek, de nem akartak pisztolyban állapodni meg. A bramabas jól lő, míg Géza pompásan kezeli a kardot. Nem lesz olyan veszélyes az egyetlen ritterrel a dolga.

Hanem bizony másnap, örökre elcsufítva szállították haza a küzdőtérrel Gézát.

Az egész városka föl volt háborodva. A mamák elkeseredetten tárgyalták a dolgot s férjeik utján fölkérték a főispánt, hogy rögtön helyeztesse át a bramabast, aki a gavallérokat is tönkreteszi. Hiszen melyik leány fog az imádott ifjúhoz férjhez menni, ha valamely csekély okból összeveszve, ilyen állapotban kerül ki az átkozott bramabas kezéből. Lám, szegény Keresztessyéknek is le kellett, hogy mondjanak a biztos partieről. El is utaztak Arcoba, sőt, mint mondták, még nyárára se térnek vissza, hanem valami kis faluba vonulnak, hogy szegény Vilma fellege bánatát.

Vilma lassan fölgyógyult. — Azután utána jött apja, valami kopott tollu vén sas Sárosból és elvitte haza.

A kaszinóban is még sokáig ingerülten tárgyalták az esetet.

— Adta németje! Hogy tönkretette azt a szegény fiut, pedig milyen kedves házat alapított volna! — dörögte Lupi bácsi, aki néha a jó vacsorák szerint szokta értékelni a házak kedvességét.

Egyszer, bőjt vége felé hazakerült a szájas fiskális, Almássy Gyuri (a régi Almássyaktól).

— Mi újság, Gyuri? Még mindig nincs parthie? — kérdezték az öreg urak a kaszinóban.

— Nincs hát — dörögte bosszusan Gyuri. Hát itthon van-e már valahára valami újság?

— Van ám, a bramabas összevágta Ledniczy Gézát, örökre csuffá tette. No de át is helyezték rögtön.

— Ugy? És miért?

— Mert lekaczagta a bramabast, hogy szerelmes a szép Keresztessyébe.

— Hogy lekaczagta Ledniczy a bramabast, azt én is hallottam, de — talán még sem azért vágta össze Géza urat a nimet! — vetette oda a szájas fiskális.

— Hogyan? Te hallottad? És azt mondd, hogy nem azért? Hát miért? — fordultak egyszerre Gyuri felé még a távolabb állók is.

— Igen, hallottam. Én aznap éjjelen utaztam el s éppen kinéztem ablakomon, érkezik-e már a kocsi, hogy a vonathoz vigyen. Akkor történt a szöváltás az ablakom alatt. Hanem hát talán nem csak a kaczagás...

Többet azonban egyelőre nem tudtak kivassalni a Gyuriból a kíváncsiak, mert

hát a diszkreczió a régi Almássyak tradíciója vala minden időben.

Néhány nap mulva azonban kezdték suttogni a városban, hogy a csuf bramabas derék egy fiu, a szép Ledniczy Géza pedig komisz, léha legény.

A mamák pedig kezdték sajnálni, hogy közbenjártak a csuf bramabas áthelyeztetésében mert — talán még se volt olyan veszedelmes a leányaik férjhezmenetele dolgában.

(Vége.)

M. Á. Vasutak menetrendje 1904. évi okt. hó 1-től.

Debreczenből indul:	idő ó. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u. 3 30
Bu. apest felé (gyorsvonat)	d. u. 4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reggel 8 57
Budapest—Nagyvárad felé	d. u. 12 07
Budapest—Nagyvárad felé	e. te. 10 31
P-Ladány Nagyv. felé minden kedd	d. e. 11 12
Csak P-Ladányig	este 8 10
Csak P-Ladányig motor menet	reggel 5 08
Szatmár—Máramarossziget felé	d. u. 8 56
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	e. te. 6 41
Csak Szatmárig (teher v. sz. m. száll. v.)	este 7 56
Szatmár—Máramarossziget felé	éjjel 2 50
Szatmár—Máramarossziget felé (gyorsv.)	d. u. 12 07
Csak Szatmárig	reggel 5 10
Miskolc—Kassa felé	reggel 8 13
Miskolc—Kassa felé	este 6 58
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u. 4 11
Csak Nyiregyházig	d. u. 2 10
	m. áll. vasutól reggel 5 35
	vasártérről reggel 5 44
	m. áll. vasutól d. e. 8 00
	vasártérről " 8 16
	m. áll. vasutól " 11 07
	vasártérről " 11 16
Hajdúbössörmény—B.-Sz. Mihály felé	m. áll. vasutól d. u. 12 11
	vasártérről " 12 21
	m. áll. vasutól " 4 25
	vasártérről " 4 38
	m. áll. vasutól este 6 46
	vasártérről " 6 58
Füzes-Abony felé m. áll. vasutól	reggel 4 36
Füzes-Abony felé vasártérről	" 4 56
Óhat-Kócs—Polgár felé m. áll. vasutól	d. u. 4 49
Óhat-Kócs—Polgár felé vasártérről	" 4 28
Derecske—Nagy-Léta felé	reggel 9 56
Derecske—Nagy-Léta felé	" 4 31

Budapestre érkezik:	
A reggel 8 ó. 57 p. kor induló gy. v.	d. u. 1 30
A déli 12 ó. 07 p. kor induló sz. v.	este 6 40
As este 10 óra 31 p. kor induló sz. v.	reggel 5 45
A délután 4 ó. 16 p. kor induló gyorsv.	este 9 35

Budapestről Debreczenbe indul:	
A délután 12 ó. 6 p. kor érkező gyorsv.	reggel 7 26
A délután 3 ó. 29 p. kor érkező sz. v.	" 9 —
As este 6 ó. 26 p. kor érkező gyorsvonat	d. u. 2 —
As éjjel 2 ó. 24 p. kor érkező sz. v.	este 7 05
As éjjel 2 ó. 24 p. kor érkező sz. mv.	" 9 15
P-Ladányig gyorsvonat átszállítással	d. u. 12 08

Debreczenbe érkezik:	
Budapest felől (gyorsvonat)	d. u. 3 26
Budapest—Nagyvárad felől	este 6 26
Budapest—Nagyvárad felől (gyorsvonat)	éjjel 2 24
Budapest—Nagyvárad felől	d. u. 2 15
Csak P-Ladánytól	reggel 7 45
Csak P-Ladánytól motor menet	" 5 08
Kolozsvár—Nagyvárad felől	" 7 26
Csak Szatmár felé (gyorsvonat)	" 8 46
Csak Szatmár felől	d. e. 11 37
Csak Máramarossziget felől (gyorsvonat)	d. u. 8 55
Csak Máramarossziget felől	este 10 12
Máramarossziget—Szatmár felől	" 6 40
Csak Szatmár felől	reggel 7 30
Kassa—Miskolc felől	d. e. 1 31
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	este 7 50
Kassa—Miskolc felől	d. u. 8 48
Csak Nyiregyháza felől	reggel 7 33
	vasártérről reggel 7 32
	m. áll. vasutra " 7 40
	vasártérről d. e. 11 18
	m. áll. vasutra " 11 23
	vasártérről d. u. 1 45
	m. áll. vasutra " 1 52
B.-Sz. Mihály—H.-Bössörmény felől	vasártérről " 3 27
	m. áll. vasutra " 3 34
	vasártérről este 6 05
	m. áll. vasutból " 6 12
	vasártérről " 9 50
	m. áll. vasutra " 9 57
Füzes-Abony felől vasártérről	d. u. 3 34
Füzes-Abony felől m. áll. vasutból	" 5 36
Óhat-Kócs—Polgár felől vasártérről	reggel 7 44
Óhat-Kócs—Polgár felől m. áll. vasutból	reggel 7 54
Derecske—Nagy-Léta felől	" 7 15
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u. " 8 18

Apró hirdetés...

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beiktatott. Apró hirdetések előre fizetendők.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabad. hattyúgyógyszertár-Majna Frankfurt.

A VÁROSI BÉRHÁZBAN Simonffy-utca 1. szám alatt 3 szoba és előszobából álló irodának, vagy garzon lakásnak alkalmas másodemeleti helyiség május 1-re kiadó. — Értekezhetni az Ipartestületnél.

Az általánosan elismert kitűnő

Mohai Ágnes

természetes magyar ásványvíz mely a külföldi Gies-hüblit legjobban pótolja, főraktára:

MÁYER JENŐ

fűszer- és csemoge üzletében.
Debreczen, Piacz- és Széchenyi-
utca sarok.

1 literes üveg 19 kr.

1/2 " " " 13 "

mélyen leszállított áron kapható.

Idegbajosoknak

igen ajánlatos, hogy a 20 év óta bevezetett és tiszta, gyakorló orvosok és a közönség által mind nagyobb és nagyobb körben alkalmazott gyógy-móddal, mely csapán külső mosásból áll, ártalmatlan, olcsó és meglepő hatású, megismerkedjenek. Kérje ön a 26. kiadásban megjelenő művecskét Weismann Romától:

„Az idegbetegségekről és a szelítésről,” mely dr. Rothschuek V. Emil gyógyszerésztárában ingyen kapható.

1 liter

Borhegyi borviz

8 krajczár,

mely kitűnő, üdítő egészséges ital, kapható

Máyer Jenőnél

előbb

Geréby Fülöp utódai Debreczen.

Üveg betét 4 krajczár.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 134. Bérlet 97-ik szám (A)

Ma hétfőn, 1905. évi január hó 30-án:

János vitéz.

Daljáték 3 felvonásban.

Holnap, kedden, 1905. évi január hó 31-én:

János vitéz.

Daljáték 3 felvonásban. Irta: Bakonyi Károly.

Alkalmi vétel folytán

míg a készletből tart — az alanti bámulatos olcsó árban ajánljuk a következőket:

Egész finom férfi ingek 1 forint 10 krtól.

Férfi és fiu kalapok 80 krtól.

Női, férfi és gyermek meleg öltő ruhák 45 krtól.

Gyönyörű téli és nyári blouzek, alsó és felső ruhák, kostümök, miederek, női és férfi bőrkeztjük, 80 krtól.

Kitűnő minőségű férfi és női cipők, sár-cipők (kalosnik) eddig még nemlétezett olcsó árakon.

Valódi vászon női fehérneműek fél áron
Gallér 10 kr., kézelő 15 kr.

Székely Jenő és Tsa utóda.

Piacz-utca 48.

A dr Borsos-féle

Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj elmolyosodását. Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növést és annak színét nem változtatja meg.

1 üveg Hajszesz ára 1-2 kor
1 tégely Hajkenőcs ára 1 kor.

Kapható:

MIHALOVITS J.

gyógyszertárában

DEBRECZEN,

Főtér 31. szám.

Hirlapelárusítók

felvétetnek

a „Debreczen” elárusítására

varosi nyomdában,

varosház, keresztépület.

A NAP

POLITIKAI NAPILAP

kora reggel, valamennyi napi-
lap megelőzésével, érkezik az
összes vidéki városokba.

Hazafiság!

Emberszeretet

Műveltség!!

Teljes politikai
függetlenség!!

Önálló
vámterület!

Magyar ipar!

A NAP

A legnépszerűbb és a legolcsóbb ellenzéki lap.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BRAUN SÁNDOR.

FŐMUNKATÁRSÁK:
ÁBRÁNYI EMIL,
dr. **VÁZSONYI VILMOS.**

Egy szám = 2 kr.

Előfizetés:
Egy hónapra 1 K 40 f
Negyedévre 4 K — f
Kiadóhivatal: Rékk Szilárd-u. 9.

Magyarság!

Demokrácia!!

Szabadelvűség

Harc a párt-
uralom ellen.

Harc az erő-
szak ellen.

Kitűnő értesülések.
Modern, friss,
élményes újság!!

Bizunk a közönségben. • A közönség bizék bennünk.

Tessék mutatványszámot kérni!

Tessék előfizetni! • Tessék előfizetni!